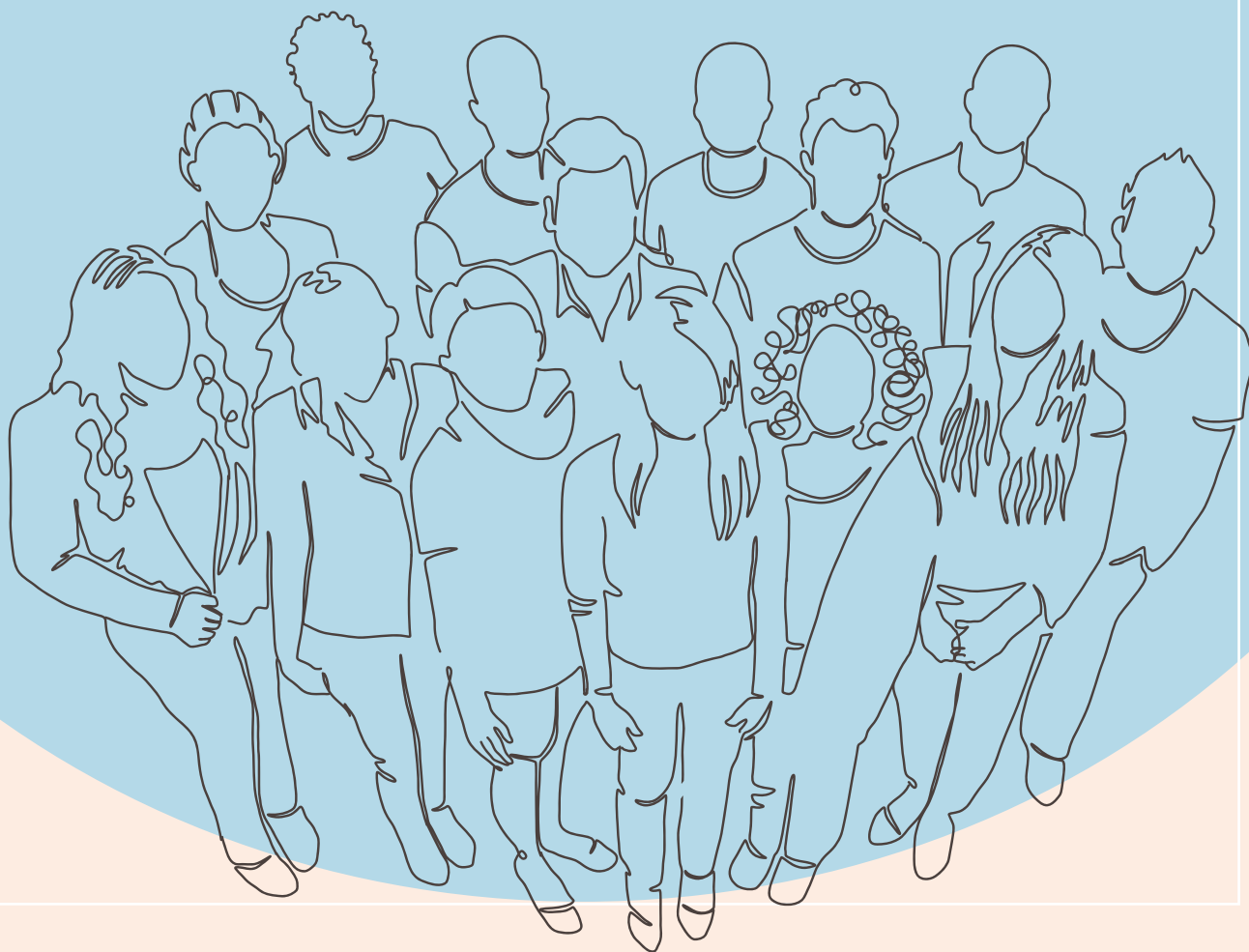

Poradnik dla koordynatora szkolnego

Nabór schoolworkerów

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wprowadzenie

Powodzenie wdrożenia Metody Peer Support w szkole w dużej mierze uzależnione jest od prawidłowo przeprowadzonego naboru schoolworkerów, w tym takich komponentów jak:

- Najszersze upowszechnienie informacji o programie Peer Support w społeczności szkolnej poprzez akcje w przestrzeni szkoły, w mediach społecznościowych i na lekcjach;
- Dokładna weryfikacja i selekcja wolontariuszy – zapewnia bezpieczeństwo, zgodność z celami programu i minimalizuje ryzyko niepowodzenia;
- Jakościowe szkolenie wstępne i systematyczne szkolenia uzupełniające – przygotowują mentorów i schoolworkerów do świadomego i kompetentnego działania;
- Regularny nadzór i wsparcie superwizyjne – pozwala monitorować postępy, reagować na trudności i zapewniać ciągłość oraz jakość procesu mentoringowego.
- W tym poradniku prezentujemy zalecenia, które stanowią podstawę skutecznego naboru i wdrażania schoolworkerów w strukturze szkoły, przyczyniając się do wzmacniania dobrostanu uczniów i uczennic oraz tworzenia wspierającego środowiska edukacyjnego.

Upowszechnianie informacji

- Aby skutecznie przeprowadzić nabór na schoolworkerów, warto opracować proste, ale atrakcyjne i przekonujące materiały promocyjne, które pomogą „sprzedać” ideę programu. Warto zaprosić młodzież do ich współtworzenia, aby były autentyczne i trafiały w potrzeby odbiorców. Współpracuj z nauczycielami plastyki, grafiki komputerowej lub wychowawcami, aby zaangażować uczniów i uczennice w tworzenie plakatów i ulotek promujących

nabór (poniżej proponujemy materiały przykładowe, ale warto dopasować je do kultury własnej placówki). Angażuj młodzież i proś o opinię:

- Czy materiały są dla nich zrozumiałe i przejrzyste?
- Czy przyciągają uwagę i są interesujące wizualnie?
- Czy zachęcają do wzięcia udziału w programie?

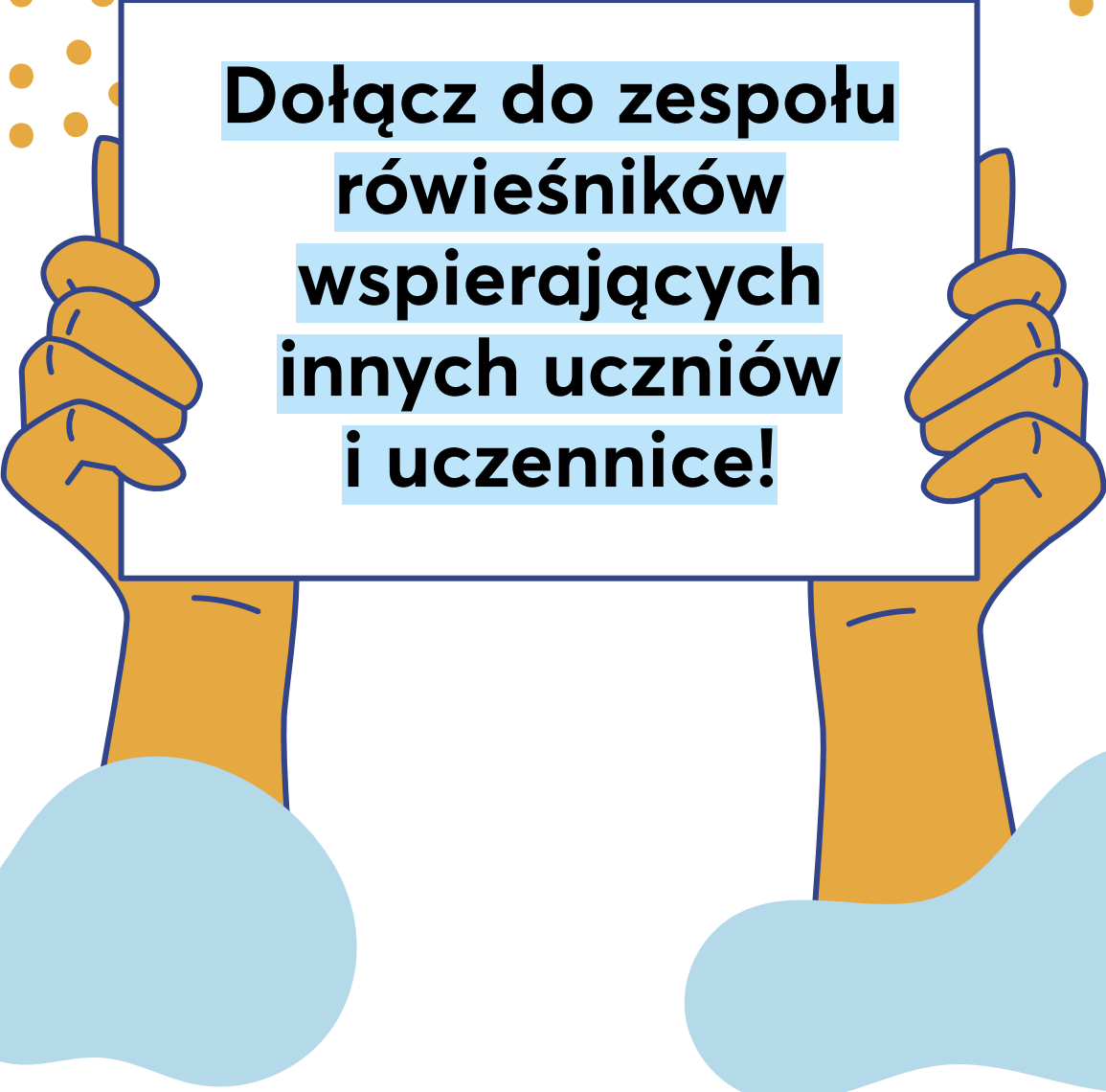
Każdy materiał rekrutacyjny powinien zawierać:

- Informacje o ogólnych wymaganiach, takich jak wiek, klasa, ewentualne inne kryteria;
- Zakres czasowego zaangażowania, którego się oczekuje od uczestnika/uczestniczki;
- Minimalne wymagania lub specjalne umiejętności, np. wcześniejsze doświadczenie, średnia ocen, znajomość języków obcych;
- Korzyści z uczestnictwa, np. możliwość wzbogacenia CV/portfolio, zdobycie punktów z zajęć, rozwój umiejętności, budowanie pozycji społecznej, dobra zabawa.

Przykładowe sposoby promowania Metody w szkole i rekrutowania uczniów/uczennic:

- Przekazanie wychowawcom, pedagogom i psychologom szkolnym jasnych informacji o programie, które mogą wykorzystać, polecając uczniom i uczennicom udział;
- Ogłoszenia przez szkolny radiowęzeł, stronę internetową lub media społecznościowe – warto je połączyć z zaproszeniem na spotkanie informacyjne w czasie przerwy obiadowej lub po lekcjach;
- Zamieszczenie ogłoszeń w newsletterze dla Rady Rodziców lub w materiałach kierowanych do rodziców – zachęć ich do wspierania programu;
- Prezentacje na lekcjach tematycznych, np. zajęciach z wychowania obywatelskiego, edukacji zdrowotnej, przedmiotach z komponentem edukacji rówieśniczej;
- Rozwieszenie plakatów w gabinecie pedagoga, bibliotece czy innych wyznaczonych miejscach na terenie szkoły;
- Promocja programu w kołach zainteresowań i klubach uczniowskich;
- Regularne ogłoszenia w gazetce szkolnej lub publikacja wywiadów z koordynatorem programu bądź z aktywnymi mentorami/schoolworkerami.
-

Zostań schoolworkerem!

An illustration of two orange hands holding a white rectangular sign. The hands are positioned on the left and right sides of the sign, with fingers pointing upwards. The sign contains text in Polish. The background is white with scattered orange dots in the top left and top right corners.

**Dołącz do zespołu
rówieśników
wspierających
innych uczniów
i uczennice!**

Szukamy osób, które:

- ☞ są co najmniej w 2 klasie;
- ☞ odnajdują się w pomaganiu innym;
- ☞ chętnie poznają rówieśników i rówieśniczki i rozmawiają z nimi;
- ☞ chcą się rozwijać i działać na rzecz szkoły;
- ☞ mają czas i gotowość do uczestnictwa w spotkaniach i szkoleniach.

**Zgłoś się
do koordynatora szkolnego!**

Możesz mieć realny wpływ na klimat i relacje w Twojej szkole!

Kryteria rekrutacji schoolworkerów

Poniższe kryteria są informacją dla koordynatorów szkolnych, jakie osoby powinny zostać zakwalifikowane do pełnienia roli schoolworkera.

Kryteria podstawowe	Schoolworkerem może być: • uczeń/uczennica klas 2 lub 3 w przypadku liceów ogólnokształcących i szkół branżowych; • uczeń/uczennica klas 2–4 w przypadku techników. Kompetencje komunikacyjne, społeczne i emocjonalne: • umiejętność budowania pozytywnych relacji z rówieśnikami i rówieśniczkami; • wysoka empatia i wrażliwość na potrzeby innych; • gotowość do działania w sytuacjach trudnych i wymagających. Kompetencje organizacyjne: • samodzielność i odpowiedzialność w realizacji zadań; • dbałość o punktualność i przygotowanie do zajęć; • dostępność czasowa; • uczestnictwo w warsztatach: wstępnym i uzupełniających.
Kryteria dodatkowe	W roli schoolworkera dobrze spełnią się osoby, które: • mają doświadczenie w działalności samorządowej, wolontariacie, organizacjach młodzieżowych; • brały wcześniej udział w akcjach społecznych lub kampaniach edukacyjnych na terenie szkoły lub w środowisku lokalnym.
Czynniki wyłaczające	Do roli schoolworkera nie powinny być angażowane osoby, które: • pozostają w kryzysie psychicznym; • wiadomo, że pozostają w sytuacjach konfliktowych lub przemocowych z rówieśnikami/rówieśniczkami w szkole; • mają wysoki wskaźnik absencji szkolnej (poniżej 90% obecności).

Etapy procesu rekrutacyjnego

Twoje działania rekrutacyjne koncentrują się na tym, jak przyciągnąć tych uczniów/te uczennice, którzy/które najlepiej nadają się do roli skutecznych schoolworkerów – a jednocześnie skorzystają na tym doświadczeniu, rozwijając własne umiejętności i kompetencje. Schemat procesu rekrutacyjnego:

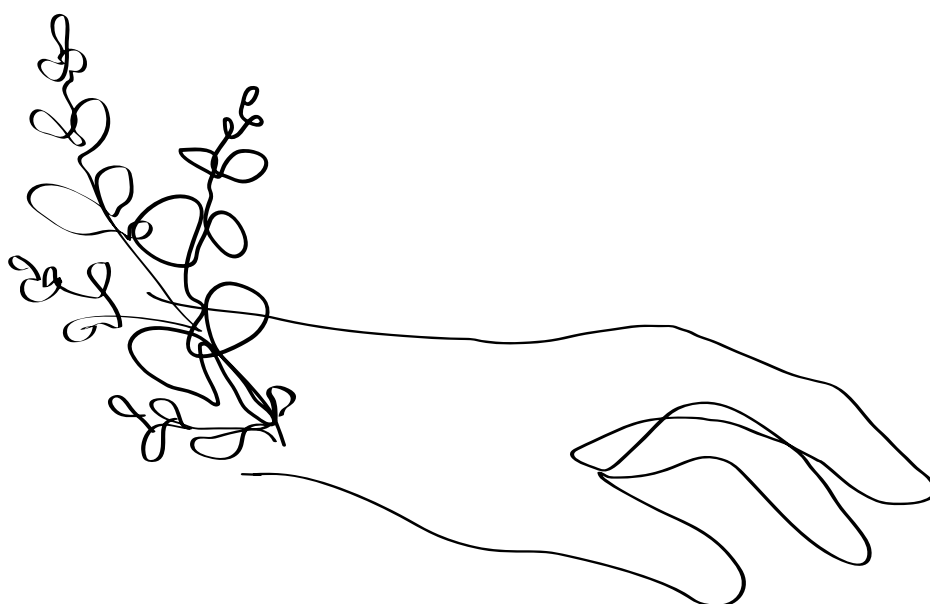
1. Wypełnienie formularza zgłoszeniowego przez ucznia/uczennicę.
2. Przedłożenie zgody rodzica/opiekuna prawnego.
3. Rozmowa rekrutacyjna z koordynatorem szkolnym.
- ☞ Dodatkowo: Uzyskanie co najmniej jednej opinii od osoby z grona pedagogicznego.
4. Udział w warsztacie przygotowującym.
5. Podpisanie kodeksu etycznego.
6. Rozpoczęcie działań w roli schoolworkera.

Przed rozpoczęciem naboru ochotników i ochotniczek warto opracować towarzyszący wszystkim etapom naboru pakiet dokumentów rekrutacyjnych, aby proces naboru był spójny, przejrzysty i profesjonalny.

Etap 1. Zgłoszenie kandydata/kandydatki

Procedura zbierania zgłoszeń kandydatów i kandydatek może przebiegać na dwa sposoby:

- ☞ Każdy uczeń i każda uczennica w szkole, spełniający/spełniająca kryterium wieku (klasa 2 lub 3, a w przypadku technikum także 4), może zgłosić do koordynatora szkolnego swoją chęć udziału w programie. Przed złożeniem zgłoszenia chętne osoby zachęcane są do wypełnienia formularza autodiagnozy. Może on stanowić pomocne narzędzie, aby ostatecznie utwierdzić młodą osobę w chęci zgłoszenia swojej kandydatury. Zgłoszenia kierowane są bezpośrednio do osoby pełniącej rolę koordynatora szkolnego. Dostosowuje on sposób organizacji systemu zgłoszeń do specyfiki placówki.

Formularz autodiagnozy

„Czy bycie schoolworkerem jest dla mnie?”

1. Czy lubisz pomagać innym w rozwiązywaniu ich problemów?

- ☐ Tak, bardzo to lubię.
- ☐ Nie jestem pewien/pewna.
- ☐ Nie, wolę się nie angażować.

2. Jak reagujesz, gdy ktoś wyraża emocje takie jak smutek czy złość?

- ☐ Czuję się komfortowo i staram się wspierać. Potrafię także odseparować się od problemu po rozmowie.
- ☐ Nie jestem pewien/pewna, jak reagować.
- ☐ Wolę unikać takich sytuacji.

3. Czy masz wystarczająco czasu, aby poświęcić się roli schoolworkera, nie zaniedbując przy tym swojej nauki i samopoczucia?

- ☐ Tak, mam wystarczająco czasu i jestem w stanie dobrze zarządzać swoimi obowiązkami.
- ☐ Nie jestem pewien/pewna, czy mogę to zrównoważyć.
- ☐ Nie, moja nauka lub samopoczucie mogłyby na tym ucierpieć.

4. Jak oceniasz swoją zdolność do słuchania innych bez wydawania osądów?

- ☐ Bardzo dobrze mi to wychodzi.
- ☐ Średnio, staram się, ale to trudne.
- ☐ Słabo, często oceniam lub przerywam.

5. Czy jesteś gotów/gotowa nauczyć się nowych umiejętności i technik wsparcia emocjonalnego?

- ☐ Tak, jestem bardzo zainteresowany/zainteresowana.
- ☐ Może, potrzebuję więcej informacji.
- ☐ Nie, nie interesuje mnie to.

Na podstawie Twoich odpowiedzi:

- Większość odpowiedzi pozytywnych: Wygląda na to, że świetnie nadajesz się na schoolworkera! Zachęcamy do aplikowania i dołączenia do naszego zespołu.
- Odpowiedzi mieszane lub niepewne: Jeśli potrzebujesz więcej informacji lub czasu na zastanowienie, skontaktuj się z nami. Chętnie odpowiemy na Twoje pytania i pomożemy Ci podjąć decyzję.
- Większość odpowiedzi negatywnych: Rola schoolworkera może nie być dla Ciebie odpowiednia w tej chwili. Istnieje wiele innych sposobów zaangażowania, które mogą lepiej pasować do Twoich umiejętności i zainteresowań.

Wzór. Formularz zgłoszeniowy dla kandydata na schoolworkera

Imię i nazwisko: ~~~~~

Klasa: ~~~~~

Dlaczego chcesz zostać schoolworkerem? (krótkie uzasadnienie)

~~~~~  
~~~~~  
~~~~~  
~~~~~  
~~~~~

Jakie masz mocne strony, które mogą Ci pomóc w tej roli? (np. umiejętność słuchania, empatia, cierpliwość).

~~~~~  
~~~~~  
~~~~~  
~~~~~  
~~~~~

Czy masz wcześniejsze doświadczenie w działaniach społecznych, wolontariacie, pomocy rówieśniczej?

☐ Tak ☐ Nie

Jeśli tak – opisz je krótko:

~~~~~  
~~~~~  
~~~~~  
~~~~~  
~~~~~

Dostępność czasowa (np. dni tygodnia, godziny):

~~~~~  
~~~~~  
~~~~~  
~~~~~  
~~~~~

Zgoda na udział w szkoleniu i działaniach programu:

☐ Tak ☐ Nie

2. Alternatywnie, kandydat/kandydatka do roli schoolworkera może zostać zaproponowany/zaproponowana przez nauczyciela/wychowawcę, który dostrzega jego/jej potencjał do wspierania rówieśników i rówieśniczek. Wskazując daną osobę, nauczyciel bierze pod uwagę takie cechy, jak umiejętności interpersonalne, empatia, postawa koleżeńska, gotowość do pomocy, zdolność rozwiązywania konfliktów lub potencjał do rozwinięcia tych kompetencji. Z uczniem/uczennicą kontaktuje się koordynator szkolny i informuje o tym, że został/została zauważony/zauważona jako potencjalny kandydat do pełnienia roli schoolworkera, a także przekazuje podstawowe informacje o programie, jego celach, zadaniach i zakresie odpowiedzialności. Podkreśla przy tym, że udział w programie jest w pełni dobrowolny. Po rozmowie to wskazana osoba podejmuje decyzję, czy jest chętna i gotowa do wzięcia udziału w programie Peer Support w danym roku szkolnym.

Zgłaszając się, uczniowie i uczennice podpisują zgodę na udział w programie Peer Support, a w przypadku osób niepełnoletnich zgodę powinni wyrazić również rodzice/przedstawiciele ustawowi.

Etap 2. Zgoda rodzica

Przed rozpoczęciem dalszych działań rekrutacyjnych należy uzyskać zgodę rodzica na udział ucznia/uczennicy w naborze oraz do pełnienia roli schoolworkera w przypadku wyboru do realizacji działań Peer Support. Jest to ważne ze względu na innowacyjność Metody i znaczenie wartości etycznych programu.

Wzór. Informacja ze zgodą rodzica/opiekuna prawnego na udział ucznia/uczennicy w programie

Szanowni Państwo!

Program „Peer Support” to szkolna inicjatywa mająca na celu tworzenie bezpiecznego i wspierającego środowiska dla wszystkich uczniów i uczennic. Schoolworkerzy to uczniowie i uczennice przeszkoleni w zakresie:

- podstaw komunikacji i wsparcia emocjonalnego;
- wspierania koleżanek i kolegów w codziennych trudnościach;
- promowania działań na rzecz zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia.

Program jest dobrowolny i oparty na zasadzie zaufania, dyskrecji oraz współpracy z zespołem psychologiczno-pedagogicznym w szkole.

Państwa dziecko

zgłosiło się dobrowolnie do pełnienia roli schoolworkera. Przed rozpoczęciem dalszego procesu rekrutacyjnego i wdrożeniowego konieczna jest Państwa zgoda. Prosimy o zwrot poniższego formularza do

– koordynatora szkolnego Peer Support w naszej placówce.

Zgoda

Ja, niżej podpisana/podpisany

(imię i nazwisko rodzica/opiekuna) wyrażam zgodę/nie wyrażam zgody* na udział mojego dziecka

(imię i nazwisko ucznia/uczennicy) w programie „Schoolworker – wsparcie rówieśnicze w szkole”. Zostałam/zostałem poinformowana/poinformowany o zakresie obowiązków uczestnika/uczestniczki, czasie trwania programu oraz zasadach bezpieczeństwa.

Etap 3. Rozmowa kwalifikacyjna

Niezależnie od ścieżki, w wyniku której dana osoba została wybrana na kandydata/kandydatkę do roli schoolworkera, każda chętna osoba musi odbyć rozmowę kwalifikacyjną. Jest to indywidualne spotkanie, którego celem jest:

- ☞ sprawdzenie kryteriów podstawowych – takich jak dostępność czasowa, chęć pomagania, umiejętność słuchania, poufność, otwartość, zaangażowanie;
- ☞ omówienie potencjału i doświadczeń ucznia/uczenicy pod kątem kryteriów dodatkowych, np. zdolności mediacyjnych, empatii, odporności na stres, zdolności do współpracy w grupie;
- ☞ potwierdzenie niewystępowania czynników wykluczających możliwość udziału danej osoby w działaniach Peer Support;
- ☞ ocena motywacji oraz poziomu samoświadomości ucznia/uczenicy na temat własnych możliwości i ograniczeń;
- ☞ ocena gotowości do pełnienia roli – ważne jest, aby uczeń/uczenica miał/miała świadomość, na czym polega odpowiedzialność związana z udzielaniem wsparcia, jakie wyzwania mogą się pojawić oraz jak istotna jest dyskrecja i przestrzeganie zasad etycznych.

Rozmowa służy ocenie, czy kandydat/kandydatka potrafi odpowiednio reagować w trudnych sytuacjach oraz czy rozumie, kiedy konieczne jest przekazanie informacji osobie dorosłej, by zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym. Stanowi również okazję do nawiązania relacji z koordynatorem szkolnym i budowania poczucia bezpieczeństwa już na etapie rekrutacji, co sprzyja późniejszej współpracy.

Przebieg rozmowy kwalifikacyjnej

Nawiązanie relacji z uczniem/uczenicą np. poprzez small talk.

Przedstaw się, przypomnij, jaki jest cel waszego spotkania, stwórz przyjazną atmosferę.

Można uczniowi/uczenicy zadać pytania otwierające rozmowę, np.:

- ☞ Jak minął Twój dzień?
- ☞ Co ostatnio sprawiało Ci radość?
- ☞ Co sprawia, że czujesz się dobrze w szkole?
- ☞ Jest coś, co ostatnio Cię zaskoczyło lub zainspirowało?
- ☞ Co ostatnio udało Ci się zrobić, z czego jesteś dumny/dumna?
- ☞ Jakie rzeczy lubisz robić, gdy chcesz się zrelaksować lub odprężyć?

Z katalogu pytań wybierz kilka, aby sprawdzić, czy dany uczeń/dana uczenica ma predyspozycje do zadań realizowanych przez schoolworkera.

I. Empatia i wrażliwość społeczna

(Sprawdza zdolność rozumienia emocji i sytuacji innych, gotowość do wsparcia)

1. Jak byś się poczuł/poczuła, gdybyś miał/miała trudności w nauce, a nikt by Ci nie pomógł?
2. Czy kiedykolwiek widziałeś/widziałaś, że ktoś w Twojej szkole czuje się zagubiony lub samotny? Jak zareagowałeś/zareagowałaś?
3. Co zrobisz, jeśli zauważysz, że ktoś nie rozumie czegoś, co omawiacie na lekcji?

4. Kiedy widzisz, że ktoś przeżywa trudny moment, co robisz, aby go/ją wesprzeć?
5. Jak byś pomógł/pomogła komuś, kto boi się pytać o pomoc, choć bardzo jej potrzebuje?
6. Jak rozpoznajesz, że ktoś potrzebuje wsparcia, nawet jeśli o tym głośno nie mówi?
7. Jak reagujesz, gdy widzisz, że ktoś z Twoich rówieśników/Twoich rówieśniczek ma trudny dzień lub coś go/ją martwi?
8. Opowiedz o sytuacji, kiedy pomogłeś/pomogłaś komuś w trudnej chwili. Jak wyglądało Twoje wsparcie?

II. Umiejętności komunikacyjne

(Ocena umiejętności rozmowy, uważnego słuchania i przekazywania informacji)

9. Jak byś wyjaśnił/wyjaśniła trudny temat komuś, kto nie rozumie materiału, ale nie chce czuć się źle z tego powodu?
10. Jeśli miałbyś/miałabyś rozmawiać z nową osobą w szkole, jak byś ją przywitał/przywitała i zaczął/zaczęła rozmowę?
11. Jak reagujesz, gdy ktoś Ci przerywa w trakcie rozmowy? Jak wróciłbyś/wróciłabyś do rozmowy?
12. Co robisz, aby upewnić się, że osoba, z którą rozmawiasz, rozumie, co chcesz jej powiedzieć?
13. Jakie pytania zadałbyś/zadałabyś, aby dowiedzieć się, co najbardziej przeszkadza Twojemu koledze/Twojej koleżance w nauce lub szkole?
14. Co według Ciebie jest najważniejsze w budowaniu dobrej relacji z rówieśnikiem/rówieśniczką?

III. Zdolność rozwiązywania problemów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych

(Sprawdza inicjatywę, zaradność, podejmowanie decyzji i znajomość granic)

15. Co byś zrobił/zrobiła, gdybyś zauważył/zauważyła, że ktoś w klasie nie rozumie materiału, ale nie chce o tym mówić nauczycielowi?
16. Jak pomógłbyś/pomogłabyś komuś, kto nie może odnaleźć się w nowej szkole? Jak byś go/ją wprowadził/wprowadziła do klasy i do grupy nowych osób?
17. Gdybyś miał/miała pomóc komuś, kto ma trudności w nauce, ale nie chce, aby wszyscy o tym wiedzieli – co zrobić, aby zachować dyskrecję?
18. Jak byś zachował/zachowała się, gdybyś zauważył/zauważyła, że ktoś czuje się przytłoczony przez nowe wyzwania w szkole?
19. Wyobraź sobie, że Twój rówieśnik/Twoja rówieśniczka opowiada Ci o trudnej sytuacji w domu. Jak byś postąpił/postąpiła?
20. Jak radzisz sobie ze stresem w sytuacjach, kiedy ktoś oczekuje od Ciebie pomocy?

IV. Zaangażowanie, organizacja i motywacja

(Ocena odpowiedzialności, inicjatywy i gotowości do działania)

21. Czy miałeś/miałaś okazję organizować jakieś wydarzenie, spotkanie lub akcję w szkole lub poza nią? Opowiedz o tym.
22. Jak dbasz o to, żeby być przygotowanym/przygotowaną i punktualnym/punktualną na ważne spotkania lub obowiązki?
23. Co motywuje Cię do zaangażowania się w program wsparcia rówieśników?

V. Pytania sytuacyjne (case study)

(Sprawdza postawy w praktycznych sytuacjach, refleksję i odpowiedzialność)

24. Wyobraź sobie, że umówiłeś/umówiłaś się na spotkanie wspierające, ale w ostatniej chwili coś Ci wypadło. Co robisz?

25. Twój rówieśnik/Twoja rówieśniczka nie chce z Tobą rozmawiać mimo wcześniejszej umowy. Jak podejdziesz do tej sytuacji?

Kryteria ewaluacji kandydatów/kandydatek na schoolworkerów

Koordynator szkolny decyduje o sposobie ewaluacji kandydatów/kandydatek. Warto dodać do procesu naboru element polegający na wydaniu referencji przez innych nauczycieli/wychowawców ze szkoły (np. minimum jedno polecenie od nauczyciela ze szkoły). Jednak takie elementy (które niewątpliwie przedłużają i utrudniają proces naboru) warto dodawać dopiero po ugruntowaniu się Metody Peer Support w szkole.

Proponowane kryteria ewaluacyjne kandydatów i kandydatek

1. Wysoki poziom zainteresowania społecznego (social interest)

Opis:

Oceniane są: pozytywne nastawienie, optymizm, empatia, autentyczna chęć niesienia pomocy oraz doświadczenia w rolach wspierających.

Źródła danych:

- 👉 obserwacja,
- 👉 informacja w zgłoszeniu (liście motywacyjnym),
- 👉 rozmowa rekrutacyjna.

Poziom	Opis
3 – Wysoki	Kandydat/kandydatka jest empatyczny/empatyczna, otwarty/otwarta, często podejmuje działania pomocowe. Ma doświadczenie w działaniach rówieśniczych lub społecznych.
2 – Średni	Kandydat/kandydatka wykazuje pozytywne nastawienie i gotowość do pomocy, ale nie ma jeszcze doświadczenia lub jest ono ograniczone.
1 – Niski	Kandydat/kandydatka nie wykazuje postaw prospołecznych lub nie jest gotów/gotowa do działań wspierających.

2. Funkcjonowanie szkolne

Opis:

Oceniana jest frekwencja, zaangażowanie w życie szkoły, ogólna stabilność edukacyjna (niekoniecznie wysokie oceny).

Źródła danych:

- 📁 dokumentacja szkolna,
- 🗣️ opinia nauczyciela/wychowawcy,
- 📝 samoocena kandydata/kandydatki.

Poziom	Opis
3 – Wysoki	Kandydat/kandydatka ma regularną frekwencję, pozytywną relację ze szkołą, angażuje się w zajęcia.
2 – Średni	Kandydat/kandydatka funkcjonuje poprawnie, ale nie jest szczególnie aktywny/aktywna lub ma nieregularną frekwencję.
1 – Niski	Kandydat/kandydatka często opuszcza zajęcia, nie wykazuje zaangażowania w życie szkolne.

3. Umiejętności specjalne (opcjonalne, ale pożądane)

Opis:

Oceniane są kompetencje, które mogą wzmocnić program: znajomość języka obcego (np. języki mniejszości), zdolności interpersonalne, przedmiotowe lub doświadczenie z określoną grupą (np. dziećmi, młodszymi uczniami).

Źródła danych:

- 📁 gromularz zgłoszeniowy,
- 🗣️ rozmowa kwalifikacyjna,
- 📝 opinie nauczycieli.

Poziom	Opis
3 – Wysoki	Kandydat/kandydatka ma umiejętności, które realnie wzbogacą działania (np. język obcy, tutoring, mediacja).
2 – Średni	Kandydat/kandydatka ma pewne przydatne umiejętności, ale wymagające rozwoju.
1 – Niski	Kandydat/kandydatka nie ma szczególnych umiejętności lub nie są one związane z programem.

Kolejne etapy. Przekazanie informacji zwrotnej i dalsze kroki

Na podstawie rozmowy oraz analizy spełnienia kryteriów koordynator szkolny podejmuje decyzję o zakwalifikowaniu danej osoby do programu lub – w razie potrzeby – przekazuje informacje dotyczące ewentualnego przygotowania do udziału w przyszłości. Dana osoba zostaje poinformowana o dalszych obowiązkowych krokach, w tym:

- ☞ uczestnictwie w warsztacie przygotowawczym;
- ☞ integracji z zespołem peer support;
- ☞ udziale w spotkaniach superwizyjnych.

Podpisanie kodeksu etycznego

Elementem istotnym dla bezpieczeństwa realizacji Metody Peer Support jest świadome podjęcie się obowiązków w roli schoolworkera. Stąd najważniejszym elementem warsztatu przygotowawczego jest świadome podpisanie kodeksu etycznego.

Działania wobec uczniów/uczennic nieprzyjętych do roli schoolworkerów

Jeśli na podstawie zebranych informacji koordynator szkolny stwierdza, że uczeń/uczennica nie kwalifikuje się do roli schoolworkera, zaprasza młodą osobę na indywidualną wspierającą rozmowę, która ma pozwolić na:

1. docenienie indywidualnych kompetencji ucznia/uczennicy;
2. wyjaśnienie, dlaczego na danym etapie uczeń/uczennica nie kwalifikuje się do roli schoolworkera (ważne jest, aby młoda osoba rozumiała znaczenie kryteriów oraz ich wpływ na to, czy działania będą wspierające dla osób w programie);
3. przekierowanie zapału ucznia/uczennicy na inne działania o charakterze społecznym w szkole (np. organizowanie wydarzeń szkolnych związanych z profilaktyką), które może z powodzeniem realizować.

Takie indywidualne rozmowy mają być budujące dla samopoczucia osób, które mimo włożonego wysiłku nie zostały przyjęte do grupy schoolworkerów.

Przebieg rozmowy koordynatora szkolnego z uczniem/uczennicą, którzy nie zostali zakwalifikowani do roli schoolworkera.

Chciałabym porozmawiać z Tobą o Twoim zgłoszeniu do roli schoolworkera. Bardzo doceniam, że zależy Ci na innych i chcesz działać społecznie. Z tego, co zobaczyłam w Twoim zgłoszeniu i w czasie rozmowy, jesteś osobą, która ~~~~~, co jest Twoją ogromną siłą. I naprawdę wierzę, że możesz dużo wnieść do życia naszej szkoły. W procesie rekrutacyjnym dostrzegłam/dowiedziałam się jednocześnie, że ~~~~~ (np. aktualnie sam/sama doświadczasz trudnego czasu, masz problemy z frekwencją, masz dużo na-

uki). Dla schoolworkera ważne jest, aby (wyjaśnienie znaczenia cechy, kompetencji dla procesu Metody). Dlatego uważam, że jeszcze nie jest to dla Ciebie najlepszy moment, by pełnić tę funkcję. Chcę, żebyś wiedział/wiedziała, że to nie jest ocena Ciebie jako osoby – masz prawo być sobą, przeżywać różne emocje, doświadczać trudnych sytuacji. To po prostu kwestia dopasowania tej konkretnej funkcji do Twoich aktualnych potrzeb i możliwości.

Wiem, że masz w sobie dużo zapału i chęci, żeby działać – i to jest super. Dlatego chciałabym zaprosić Cię do innego zespołu, który organizuje szkolne wydarzenia i działania profilaktyczne. Twoja energia i pomysły bardzo się tam przydadzą.

Jestem tu, jeśli będziesz chciał/chciała pogadać, wrócić do tej rozmowy albo po prostu podzielić się tym, co u Ciebie. Bardzo Ci dziękuję za Twoją postawę i gotowość do działania. To naprawdę ważne.

Inne działania schoolworkerów na rzecz szkoły

Oprócz indywidualnego wsparcia rówieśników i rówieśniczek schoolworkerzy mogą aktywnie uczestniczyć w budowaniu przyjaznej atmosfery i wspólnoty w szkole. Działania te nie muszą być spektakularne – liczy się pomysł, autentyczność i gotowość do działania.

Udział w organizowaniu wydarzeń i kampanii tematycznych

To działania, które sprawiają, że ważne tematy stają się widoczne, dostępne i angażujące:

- Dzień Zdrowia Psychicznego – np. przygotowanie stref ciszy, relaksu, karteczek z technikami radzenia sobie w trudnych chwilach;
- Tydzień Empatii – tablica „miłych słów”, poczta dobrego słowa, plakaty z cytatami o relacjach i szacunku;
- Dzień Przeciwdziałania Depresji/Samotności – stworzenie przestrzeni do rozmowy, plakaty z informacjami, gdzie szukać wsparcia, przerwa bez ekranów;
- Dzień Życzliwości – „miłe karteczki” rozdawane uczniom i uczennicom, symboliczne przypinki z hasłami wsparcia, zadania do losowania;
- Dzień Bezpiecznej Szkoły/Tydzień Równości – quizy, infografiki, plakaty, może krótki film nagrany przez i uczennice;
- Spotkania z ciekawymi osobami – zaproszenie np. psychologa, terapeuty, trenera umiejętności społecznych, który opowie o budowaniu relacji, odporności psychicznej lub pracy z emocjami.

Współpraca z nauczycielami, specjalistami i samorządem:

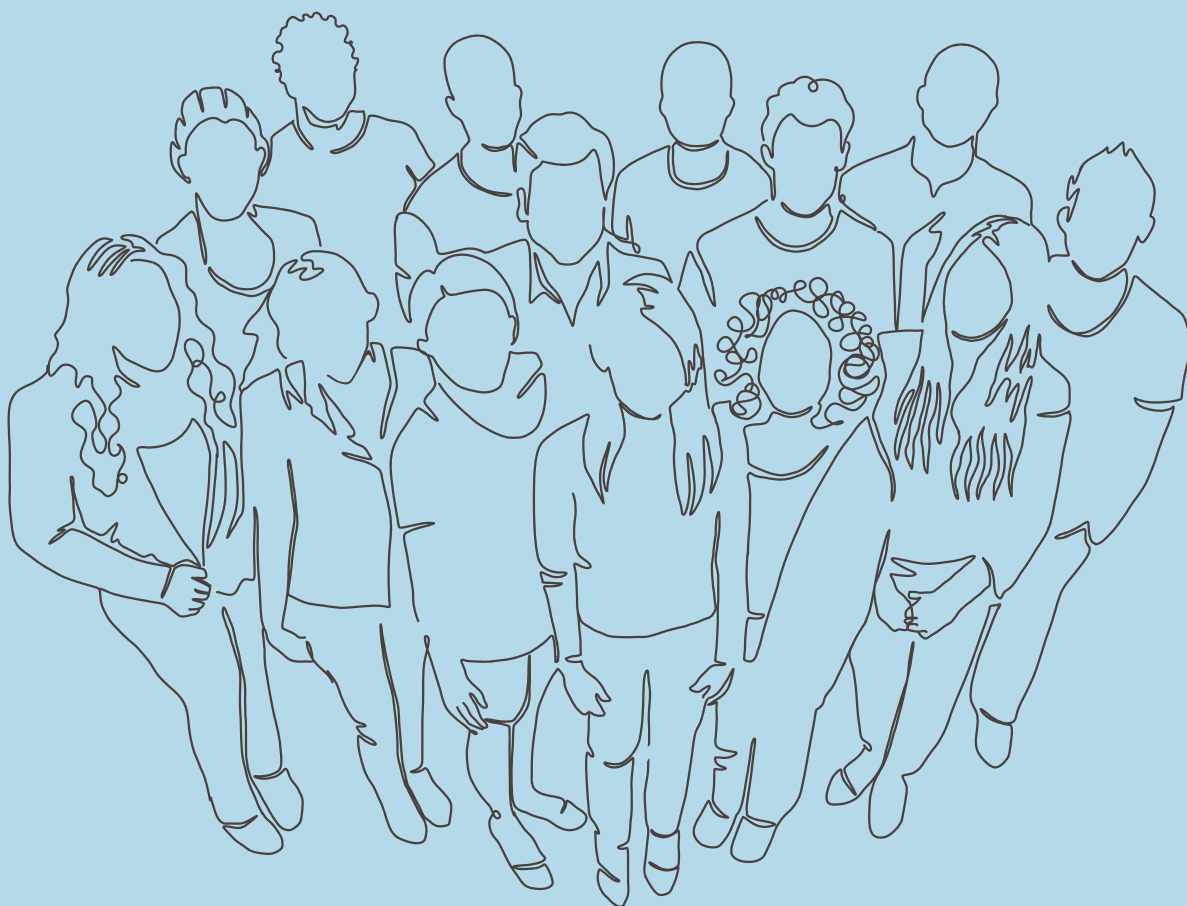
- Współtworzenie scenariusz lekcji wychowawczej – np. dotyczącego stresu, emocji, relacji;
- Tworzenie materiałów informacyjnych – gazetki tematyczne, miniserie postów w mediach szkolnych, grafiki z hasłami wsparcia i otwartości;
- Działanie w ramach samorządu, koła wolontariatu – wspólne projekty, np. „Pogadaj ze mną” lub „Tu jesteśmy – nie jesteś sam/sama”.

Oddolne inicjatywy schoolworkerów:

- Kącik wsparcia/miejsce ciszy – spokojne miejsce z pozytywnymi komunikatami, poduszkami, kolorowanymi antystresowymi;
- „Otwarte przerwy” – dyżury schoolworkerów w określonym miejscu, gdzie można podejść i porozmawiać lub po prostu pobyc z kimś;
- Zbieranie pomysłów od uczniów i uczennic (np. pudełko lub skrzynka zaufania) – i wspólna realizacja drobnych pomysłów, które mają znaczenie (np. dzień bez sprawdzianów, tydzień bez telefonów na przerwach);
- Pomoc w adaptacji – wsparcie uczniów i uczennic, którzy/które są nowi/nowe, czują się pomijani/pomijane, są po powrocie z dłuższej nieobecności.

Wskazówki dla koordynatora:

- Zaproponuj 2–3 wspólne działania w semestrze, zamiast planowania wszystkiego z góry. Dobrze, jeśli jeden pomysł wypływa od samych uczniów i uczennic.
- Umożliwiaj różne formy zaangażowania – nie każdy musi działać publicznie. Niektórzy wolą tworzyć plakaty, pisać teksty, inni rozmawiać z rówieśnikami i rówieśniczkami lub organizować działania.
- Wspieraj, ale nie wyręczaj – pozwól uczniom i uczennicom planować, prowadzić i podsumowywać działania. Rolą koordynatora szkolnego jest towarzyszenie.
- Dbaj o poczucie sensu i widoczność działań – nawet małe działania warto docenić i pokazać, że są częścią większej zmiany.
- Zadbaj o miejsce na refleksję – wspólne podsumowanie po wydarzeniu to ważny element rozwoju zespołu schoolworkerów.

Projekt „Wsparcie rówieśnicze w zakresie zdrowia psychicznego młodzieży (peer support)” realizowany jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS), Priorytet FERS.05 Innowacje społeczne, Działanie 05.01 Innowacje społeczne, przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji w partnerstwie z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Fundacją „Instytut Edukacji Pozytywnej”.